

FISZ ALKOTÓI PÁLYÁZAT – 2004

„VÉGÜL MAJD JÓL INTEGRÁLÓDOM”

Néhány általános kérdést intéztünk szóban és írásban a Fialal Írók Szövetsége első alkotói pályázatának helyezettjeihez. A félig virtuális, félig valóságos beszélgetés résztvevőinek a közelebbi jövőben – pályázati nyereségyként – önálló kötetük jelenik majd meg a szervezet gondozásában. Az pedig, az első – mert itt mindenkinek az lesz –, mondják, fontos. Mégis azt éreztük, a megszólaló szerzőket ez érdekli a legkevésbé.

– Hogyan kezdődik ma – legyünk ilyen nagyon triviálisak – a szerzői pályá? Azokat a bizonyos „föltett” – legalábbis érzelmileg sokszor intim – szövegeket miféle szándék küldi el először egy-egy szerkesztőségbe, pályázatra?

Marik Álmos 22 éves, vers kategóriában lett harmadik, az ELTE hallgatója. 2001-ben a Szepes Erika szerkesztette *Kötél-tánc* antológiában mutatkozott be.

– Ezeket a szövegeket mindig a közlésvágy juttatja a szerkesztőségekbe, a pályázatokra. Nem hiszek abban, hogy bárki is a fióknak írna, legyen szó bármely műfajról. Azzal az aktussal, amivel valaki papírra ír valamit, ki is adja magát a külvilágnak. Önkéntelenül is megmutatja legbelső dolgait azáltal, hogy magán kívülre helyezi azokat – hagyja manifesztálódni. De amikor közlésvágyat említtem, nem a csupán l’art pour l’art közlésre gondoltam – bár biztos ilyen is van. A legfontosabb a – valamiféle – visszajelzés, megerősítés. Erre mindenkinek szüksége van: célba ért-e, amit akart? Ki tudta-e váltani azt a hatást, amit kívánt? Egyáltalán: jó-e, amit csinál vagy sem? Éppen e miatt a visszajelzés miatt kerülnek ezek a szövegek előbb vagy utóbb nyilvánosságra. A visszajelzés miatti közlésvágnak mikrokörnyezetünk a táptalaja – hosszabb-rövi-

debb idő után mindenki, ha csak a legjobb barátjának is, de megmutatja írásait.

Prágai Noémi, a próza kategória 25 esztendő második helyezettje eredetileg ötvös, aranyműves. Jelenleg angolt és lovaglást tanít.

– Sosem gondoltam a szövegeimet „intim”-nek. Mindig úgy tekintettem, hogy a világ érzékenyebb részeit élesebben érzékelem, és ezt leríva feltétlenül meg is akartam osztani az „egész” világgal.

Pozsgai Brigitta, a dráma kategória győztese, 17 éves budapesti gimnazista.

– Az első lépés mindenképpen az, hogy elküldjük különböző szerkesztőségekbe írásainkat, hogy megmutassuk, kik vagyunk, mik vagyunk, mi rejlik bennünk. Ez egyfajta késztetés és egyfajta kifejezés. Amikor drámát írok, késztetést érzek arra, hogy megmutassam másoknak – szituációimat elképzelem a színpadon. Elképzelem az előadást és az azzal járó érzéseket. Így fejezem ki a gondolataimat a világról, az emberekről, saját magamról. Amikor elküldöm egy pályázatra, kíváncsi vagyok a nálam nyilván többet látott emberek véleményére. Kíváncsi vagyok arra, szerintük hol tartok, szerintük merre, s hogyan kellene folytatnom.

Olawuyi Róbert, az ELTE 22 éves művészettörténet hallgatója, a próza kategória harmadik helyezettje.

– Általában a szöveg megjelentetése az elsődleges szándék. Emellett kíváncsi is az ember: „vajon mi történik, ha elküldöm?”, azaz kitől milyen visszajelzést kap, ha kap egyáltalán.

Nagy Dorottya harmadik helyezett (vers), elsőéves egyetemista, 18 esztendő.

– Hogyan kezdődik egy szerzői pálya? Ez felveti: mit tartunk pályakezdésnek? Kit tartunk írónak, költőnek? Nem tudom megmondani, mikor is kezdődik a pálya. Az írások első megmutatásánál, az első szerkesztőségbe küldésnél, az első publikációnál, az első kötetnél vagy az első díjnál? Valószínűleg mindenki más-más ponttól datálja. Azt hiszem, a legtöbben ezen így el sem gondolkodnak. Teszem azt, nem mondjuk: hoppá, megjelent egy írásom X lapban, ergo író vagyok. Ez nem volna őszinte. Az íróvá, költővé válás folyamat. Hosszadalmas érés eredménye. A környezet azonban ennek megítélésében hajlamosabb valami kézzel fogható dologhoz kötni azt, például első kötethez, publikációhoz. Nálam a – környezet szemszögéből tekintett – „pályára lépés” nem volt tudatos. Mondhatnám, az úgy kezdődött, hogy a nagynéném bemutatott az Írószövetség könyvtárosának, akinek révén

eljutottam Szepes Erika verstan-szemináriumára. Erikának itt megmutattam a szövegeimet, s tulajdonképpen ő nyúlt a hónom alá, s vite be versem az Ezredvégbe. Azóta rendszeresen megjelenek ott.

Suda Balázs Róbert dramaturgiával, színházzal foglalkozik, 26 éves, a dráma kategória 2. helyezette.

– Számomra a szerzői pálya onnantól kezdődik, amikortól tudatosan kezdek dolgozni egy színdarab megírásán. Mindezt megelőzi egy olyan folyamat, amelyben a privát, intim tapasztalataim, megfigyeléseim – jó esetben – egységes mondanivalóvá érnek. A döntés, hogy dialógusformát öntsön egy gondolatsor, eleve feltételezi, hogy mások elé tárom, lévén a dráma sajátja, hogy a színpadon érik be végleg. Színművet a szerzője értelemszerűen olyan szándékkal küld el, hogy – még ha kacskaringós utakon is, de – színpadra kerüljön. Természetesen mindig motivál egy-egy érett pályatárs véleménye, de alapvetően úgy gondolom, hogy mindenkinek meg kell találnia saját megszólalásának tónusát. Ebben más nem segíthet.

Finy Petra az ELTE magyar–francia szakán végzett, 26 éves, jelenleg reklámszövegíró, és a vers kategória másodikja.

– Fontos, hogy valakit szellemi-lelki partnernek érezzek. Ha ez kialakult, akkor megmutatom neki, ki is vagyok valójában. Vagyis a verseimet, írásaimat. Ez kezdetben Lovass Dóra barátnőm volt. Később a szintén író húgom csatlakozott a számomra fontos véleményezőkhöz, akinek a nevével szerintem még fogtok találkozni irodalommal kapcsolatos körökben... Mostanában egy harmadik ember értékelése kezd egyre fontosabb lenni a számomra: Ijjas Tamás költőé. Hármójuk közül, azt hiszem, ő az, a ki a legjobban le tudja rólam választani az írásaimat: sebészi pontossággal múti le a rosszacska gondolatokat vagy daganatgyanús képeket a versekről. Szerkesztőséget is – talán csak az egyetlen igencsak mosolygásra méltó, Holminál tett próbálkozásomtól eltekintve – mindig ő javasolt. A dokk.hu nevű irodalmi portálra szintén Tamás hatására pakoltam fel pár verset. A Kortársban pedig Lackfi János kedves közvetítésének köszönhetően publikáltam.

Kollár Árpád, a vers kategória győztese 24 éves, a Szegedi Egyetem hallgatója, Zentán született.

– A *Második újvidéki elégia* mottójául Domonkos István egy Cocteau-idézetet választott: „Őrületség hiún kitárulkozni”. Ezt olvasva jöttem rá, mekkora marhaságot csinállok. Persze sokáig mindenféle kitárulkozásra vonatkoztattam e sorokat. Ma már kevésbé. Marhaság kitárulkozni, hiún, nem hiún. Óvatosnak kell lenni. A vers bizalom

kérdése. Már az is, hogyan írom meg, megírom-e egyáltalán. S hogy elküldöm, megmutatom-e valakinek, az megintcsak más. A „szerzői pálya” persze nem az írással kezdődik, hanem avval, ami aztán történik. Miután – úgy véltem – sikerült túllépni a gimnáziumi évek „úgy-fáj-az-élet” írásain, és megismerkedtem Tolnai *Árvacsátjával*, átéltem azt a döbbenetet: így is lehet írni. Úgy hittem, igen nagyképpén, hogy már „szerző” vagyok. Vagyis „megmutattam” a „szakmának”. A helyi szamizdatig jutottam. A Drót című „periodika”, amelynek azóta szerkesztője vagyok, közölte is plágiumízű szerzeményeimet. Ezután gondoltam úgy, jöhet a következő falat. Ez lett volna a Fosszília, az egyetemen akkor már „kanonizált” folyóirat. Ennek kezdetben nehezen csúsztam le a torkán, úgyhogy pár évre el is ment a kedvem-bátorságom, mit tudom én mim, a próbálkozásoktól. Konkrétan: egy embernek mutattam meg a verseimet, Orcsik Rolandnak, a Fosszília szerkesztőjének. Évekig még csak nem is küldtem folyóiratnak verset. A barátnőmet, Amit viszont folyton ezzel nyúzó. Ő az, akit megkérdek: érthető-e egyáltalán? Mert ha ő, aki ismeri a „kontextust”, nem érti, akkor bajos az egész. Sokszor nem érti. Úgyhogy megnyugodhatok. Ha volna olyan, hogy „mester”, az számomra mindenképpen Tolnai Ottó. Valahogy mégsem szántam rá magam, hogy küldjek neki valamit. Nem mintha félnék tőle, sőt. Valahogy ez még várat magára. Szóval, a kitárulkozás nálam kettős. Egyrészt, hogy a versben mennyire tárulkozom ki, ami változó, másrészt a publikálást jelenti. Általában mindkettővel bajok vannak. Kezdetben majd megveszttem azért, hogy bekerüljek egy folyóiratba – ma már ez kevésbé fontosabb. Jobban érdekel az, hogy „jó” verset, hogy verset írjak.

– *Mi alapján választotok folyóiratot, alapítványt, szervezetet? Létezik-e még mester-tanítvány kapcsolat?*

F. P.: – Sajnos alapküszködésem az állandó önbizalomhiány. Erre a pályázatra sem jelentkeztem volna, ha Lackfi János nem küldi el a kúrást, Ijjas Tamás pedig nem kérdez rá: jelentkezem-e? Folyóirat-választásnál, bármennyire is komolytalannak hangzik, nálam befolyásoló tényező a külső, a tipográfia... Sőt ez igaz a könyvekre is. Ebből a szempontból egyébiránt nehéz kedvemre valóra találnom. Mintha az irodalmi kiadványok megjelenése nálunk nem akarná követni a tartalom értékeit, hiába, hogy az eladhatóságot – igaz, az árakat is – jelentősen növelné.

P. N.: – Néhány író-, költőtábor és -találkozó után ráébredtem, hogy a híres emberek is emberek, megingathatatlan példaképek nem

léteznek. Mindenkitől lehet azonban tanulni, és a tanulásra nyitott vagyok. Nem voltam abban a helyzetben, hogy válogathassak, de mostanában már szerencsére egyre több pályázat van, amit a szépirodalom jegyében indítanak, és a díjazottaknak automatikusan publikálási lehetőség is jár. Folyóiratoknál ma már ezért nem „házalok”...

M. Á.: – Ha valaki odáig jut, hogy elküldi az írásait szerkesztőségekbe, kiadóknak, akkor általában az alapján választ, hogy melyik újság, melyik szerkesztő nevét, eddigi pályáját ismeri. Avagy kivel tud kapcsolatba kerülni valamilyen módon. Nekem ezzel a szerkesztőséges kereséssel nagy szerencsém volt: nővérem verstan-szemináriumra járt Szepes Erikához, s tudta, hogy a költészet engem is érdekel, így elhívott az egyik órára, ahol megmutattam írásaimat Erikának. Eppen akkor szerkesztették a szemináriumon a *Kötél-tánc* antológiát, amelynek lapjaira így kerültek be írásaim. Ezek után egymásból következtek a dolgok: elkezdtem publikálni az Ezredvégekben, majd beléptem a Nagy Lajos Társaságba.

S. B. R.: – A magyarországi, különösen a budapesti színházi paletta a repertoárjátás ellenére sem igazán felosztható a színházak „arcu-lata” szerint. A nehezebbik út – talán épp ezért – a színház közvetlen megkeresése, hiszen alapvetően mindenki ismert szerzők műveit „várja”, elsősorban a várt nézettség reményében. Ám nem lehetetlen, hogy akár ez is működjön. Valószínűbb és kecsgetetőbb azonban egy rendező megkeresése. Sok esetben a rendező hívja föl a direktor figyelmét egy-egy öt foglalkoztató darabra, és sok esetben el is tudja „vinni” a művet a színpadig. Folyóirathoz küldeni színművet, azt gondolom, kevés értelme van. A drámai munka könyv formában történő kiadását viszont a legrangosabb elismerésnek tartom a színpadi bemutató mellett.

P. B.: – Ha felkeresek egy idősebb pályatársat, kíváncsi vagyok a véleményére, amit utána nyilván mérlegelek, s ha esetleg nem érzem igaznak a hallottakat, írottakat, felkeresek mást is. Amennyiben tehát kiadom a kezemből, vagy egy ismerősnek adom, vagy egy olyan szerkesztőségnek, amely nekem szimpatikus. Amelyikben megbízom, amelyikkel közösek a céljaink.

N. D.: – Nem kellett igazán eldöntennem, kihez forduljak, minden „magától” jött. Most már, ha más helyekre is küldök, próbálok szelektálni a hozzám közelálló véleményre, a saját belátásom és idősebb pályatársak – Szerdahelyi István, Mezey Katalin, Gyimesi László, Papp Máriaó – tanácsai alapján. Az ő véleményeik, tanácsaik, gondolataik sokat segítenek. S elsősorban nem a publikációs lehetőségekre, de a

szakmai fejlődésre gondolok. Ezért is gondolom, hogy fontosak a különböző rendezvények, táborok, hiszen ilyenkor akad lehetőség arra, hogy idősebb szakmabeliek véleményét kikérjem.

O. R.: – Talán öt éve küldtem el a szövegeimet Garaczi Lászlónak. Azért döntöttem így, mert tetszik, ahogyan ír, és a megnyilvánulásai alapján úgy tűnt, akkor is hajlandó foglalkozni a szövegeimmel, ha teljesen idegenként postára adom őket, azzal a szándékkal, hogy tanulni szeretnék tőle. Elküldtem a kéziratokat és helyesnek bizonyult a döntésem. Nem sokkal később válaszlevelet kaptam, a szöveghez ajánlott javításokkal, tanácsokkal. Így hát egyszer-kétszer megisméltük ezt a levélváltást, minden alkalommal elég sokat tanultam.

K. Á.: – Fél éve „intenzíven” újrakezdttem a publikálással való próbálkozást. A miatt a bizonyos visszacsatolás miatt. Ha nyomtatásban látom a verset, az mindig más. Már-már meglelégedéssel tölt el. Egy időre. Mert fontos, hogy az adott szerkesztő, akinek elküldöm a verset – és akinek nyilván kíváncsi vagyok és adok a véleményére –, publikálásra méltónak tartja-e az írást. Egyáltalán, ha igen, mit választ ki az elküldöttek közül. Ez valamiképpen segítséget nyújt a kortárs irodalomban való eligazodásra is. Hogy magamat miként, hová helyezzem, képzeljem el. Végiggondolva a publikációimat, azon túl, hogy az apró lépések haditaktikájával vettem ismét magam a harcba, a bizalom fontosnak bizonyult. Ez persze egyrészt az ismeretséget jelenti, és annak reményét, hogy így naná, könnyebb bevenni egy folyóiratot. Másrészt viszont tényleg azt, hogy bízom az adott szerkesztőben. A tematika és talán a forma, vagy inkább a feldolgozás módja miatt. Nyilvánvaló, még ha nem is akarom, hogy utóbbi mondjuk tíz év – vagy több – örülete benne van mindegyik írásomban. Az, hogy honnan is jövök én. Mi is az. Mi is ez. Hol is lenne a helyem nekem.

– Bár a – számomra – egyik legértelmezhetetlenebb kifejezés a „kortárs magyar irodalom”, azért megkérdem, hogyan látjátok ti ezt. Azért is, hogy hátha... Hátha pontosabban – vagy hát egyáltalán – definiáljátok, kommentáljátok.

P. B.: – Keveset hallani ma irodalomról, irodalmi eseményekről. Az emberek nem foglalkoznak vele annyit, mint korábban. Negatívnak tartom, hogy az ember mással sem találkozik, mint ismert emberek magánügyeivel. Sok minden mellett elmegyünk ma. Furcsa, de e jelenség mellett egyre többször találkozom olyan fiatalokkal, akiknek elégük van ebből. A „lázasnak” mintha egy új ellenállást kiváltó pontja volna ez...

F. P.: – A szépírással foglalkozó lapok számát tekintve szerencsésnek mondhatjuk magunkat. Jó lenne, ha ez így is maradna. Amennyiben ez egy eredetibb, felkavaróbb vagy éppen hogy klasszikusságával letaglózó betűtípuson, netán egy szebb, lapozgatásra inkább csábító papíron múlik, miért ne próbálnánk meg? Munkám során végzett kutatásaimból tudom, hogy Magyarországon három és fél millióan nem olvasnak egy sort sem. A többiek talán évente egy könyvet, s csak nagyon kis százalék vesz kézbe irodalmi alkotást havi rendszerességgel. S mindez romló tendenciát mutat. Úgy gondolom tehát, hogy bárki, aki írással foglalkozik, vagy aki csak szalvétára vetett két sort, felelősséggel tartozik. S ha vére árán nem is, de tintája árán mindenképpen tennie kell az olvasásért – írással.

P. N.: – Nem szeretnék sem dicsérni, sem becsülni senkit. Nagyon vegyes érzelmeket táplálok az irodalmi élettel szemben. Nehéz ugyanis különbséget tenni a búza és az ocsú közt. Harcoltam már olyan elismerésért, amiről a végén derült ki számomra, még csak nem is vágytam rá. Nem volt vezetőm, segítségem, ismeretségem az utak megválasztásában – talán mondhatom, hogy három göröngyös év áll mögöttem.

S. B. R.: – Mint minden mást, napjainkban a szellemi termékeinket is „el kell adni”. Azt hiszem, az irodalom termékszemléletű kezelése – egészséges határokon belül – megkönnyítheti a szerzőnek az irodalmi életbe való beilleszkedését. Hogy „kortárs irodalmi élet” alatt mit is kellene érteni, annak megítélését örömmel az értő olvasóvásárlóra hárítom.

K. Á.: – Attól, hogy vannak, nem érdekelnek a (szekér)táborok. Ki-mondottan dühít, hogy politikaiak is vannak. Ezt nem látom át. A magyar irodalmat ettől függetlenül nyitottnak és befogadónak érzem.

N. D.: – Ma az irodalmi élet Magyarországon zárt pezsgésben van. A körön belül lévő bennfentesek maguknak és egymásnak változatos, érdekes dolgokat csinálnak. De mintha azzal nemigen törődnének, hogy az ajtókon túl mi folyik. Pedig – mivel ebbe a zárt körbe szinte lehetetlen bekerülni – az ajtókon kívül lévőktől egyre jobban eltávolodik az irodalmi elit. S lassan öncélú, érthetetlen állóvízzé iszaposodik. Pedig kint lenne igény az ajtók megnyitására, s lehet, hogy helyenként a körön belül is lenne erre hajlandóság. Jó lenne tudni, hogyan volna ez nyitható.

M. Á.: – A jelenlegi magyar irodalmi élettel kapcsolatban nyugodtan lehet az az érzése az embernek, mintha valamiféle elefántcsontto-

ronyról beszélne. Meglehetősen zárt és belterjes, kívülről nemigen lehet bekerülni, ha nincs közvetítő kapcsolat. Egy lapnak küldött szöveget az esetek nagy részében el sem olvassák. Ezzel csak azt szeretném mondani, hogy az a bizonyos kánon, amit egy – vagy egynéhány – szűk kör kialakít, nehezen áttörhető. Megjelentethet valaki nagyon jó anyagot – a kritika, ha ő a tárgyalt körön kívül van, nem vesz tudomást róla. Az olvasókhöz meg nem jut el, mert ilyen könyvérek mellett gyakorlatilag senki nem költ ismeretlen szerzőre. E kánonon kívül, vagy az e kánon peremén lévő körökben nagy pezsgés van, de ezek elszigeteltségeik miatt nem jutnak el sokakhoz.

– *Egy könyv nem is régen „belépő” volt az irodalomba. Ma is lehet az – de ez már nem szubrutin. Ezen a pályázaton kötetmegjelenést nyertetek. Mi lesz velük?*

O. R.: – Őszintén szólva, nem tudom pontosan, mivel jár egy elsőkönyves megjelenés. Ha felolvasásokkal és bemutatókkal, akkor az embernek nyilván kötelessége ezekben részt venni. (Már csak a kiadó miatt is, aki vállalja az első könyv megjelentetésének általában jelentős kockázatát.) Nem vagyok biztos abban, hogy az „integrálódásra” külön időt kell fordítani. Ezt nem is tehetném meg, hiszen akkor ezt az időt az írástól kéne elvonnom. Talán naiv elképzelés, de szerintem elég, ha igyekszem jó munkát végezni.

P. N.: – Az írás, amióta csak emlékszem, a lételemem. Mivel az én tapasztalataim szerint ma is nehéz első könyvhöz jutni, épp olyan komolyan venném, mint a „nagyok”. Hogy hogyan tervezem? Boldog leszek, ha megjelenik az első kiadás, és szeretném majd azt hinni, ez ma is belépő az irodalmi életbe. És persze nem bánom, hogy három munkahely után csak éjjelente foghatok tollat, mégis várok egy reggelre, amikor majd a „dolgozni megyek” azt jelenti, hogy az íróasztalomhoz ülök. Nem vágyom rivaldafényre, egyszerűen csak írni szeretnék.

S. B. R.: – A könyv ma is belépő, de nem árt más – esetlegesen marketing- – csatornákon is beszámolni a megszületéséről. Ezzel kell megtalálni a potenciális vásárlót, olvasót is, hiszen a mostani könyvárak mellett komoly mérlegelést igényel a választás. Azt hiszem, biztosítani kell őt arról, hogy amit hazavisz, az valóban a legjobbak közé való tartalmában és formájában egyaránt.

P. B.: – Mindenképpen szeretném tovább folytatni az írást. Aki-ben ez benne van, nem is hiszem, hogy abbahagyná. Szeretném az eddig még csak ki sem nyomtatott verseimet különböző helyekre elküldeni, megjelentetni. A darabokkal pedig járom a színházakat, és be-

kopogtatok minden ajtón, ahol csak lehet. Remélem, hamarosan előadásra kerülnek.

M. Á.: – Az irodalom már végleg megfertőzött, tehát a későbbiekben is valamilyen formában szeretnék vele foglalkozni, legyen az középiskolai tanítás, folyóirat-szerkesztés, újságírás vagy irodalmi kutatás. Legszívesebben persze ezt mind egyszerre, mivel azonban ez sok lenne, majd elvállik. Amit az írásban szeretnék: minél pontosabban „elcsípni” pillanatok, hangulatokat, ezeket minél tökéletesebb árnyaltsággal megragadni, míg másrésről a nyelvben rejlő lehetőségek érdekelnek. A nyelv határai, a versformák által nyújtott lehetőségek. Foglalkoztat még, hogy ezt a hármat összekössem: nyelvi, formai játékok próbálgatásai által megfogni bizonyos pillanatok, hangulatokat, érzéseket.

K. Á.: – Az első könyv nem garancia a belépésre, sőt. Illetve mégis... Komolyra fordítva: aki akarja, előbb-utóbb kiadja a könyvét. Nem mindegy persze, hol. Mikor lecsitult bennem a „mindenáron publikálni” ösztöne, szétkaptam a kidolgozott kötettervet is. A mainak vajmi kevés köze van hozzá. Halogattam, halogattam. Nem is tudom, miért küldtem el a FISZ pályázatára ezeket a szövegeket. Talán az emlegetett visszacsatolás miatt. Őszintén mondom, nem gondoltam komolyan, hogy meg akarom jelentetni. Egyre jobb és jobb első kötet akartam kiadni. Hogy az majd „durr”. Azt persze nem tudtam megítélni, megmondani: mikor is lesz olyan. Ugyanakkor egyre inkább azt éreztem, hogy le kell zárni valamit. Túl kellene lépni az első kötetten. Hogy valami másba tudjak kezdeni. Hogy el tudjak számolni valamivel. Ezért tulajdonképpen jól és jókor jött e kötet lehetősége. Először magával hozta a *horror vacui*. Hogy most már ki kell adni, és amit írok, az már olyan legyen, hogy jaj, most vigyázz igazán. Aztán meg, hogy mi is kerüljön bele... Először is újra kell gondolnom a koncepciót, szelektálnom kell. Azt hiszem, most fogom néhány embernek megmutatni. Az egészet. Aztán majd szeretnék felolvasásokat, mert néhány nem árt, és elküldöm néhány embernek, akiknek adok a véleményére, és akiket én is szívesen olvasok... Végül majd jól integrálódom.

Lejegyezte
DUKAY NAGY ADÁM